

ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล

สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

Environmental Factors Affecting Self-Development among Nursing Students at College of Nursing under the Jurisdiction of Praboromarajchanok Institute

ศิริพร ครุฑทากต์, ค.ด. (อุดมศึกษา) *

Siriporn Kruttakart, Ph.D. (Higher Education) *

รังสิมา วงษ์สุทิน, พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่) *

Rangsimma Wongsutin, M.N.S. (Adult Nursing) *

นงนภัทร รุ่งเนย, ค.ด. (อุดมศึกษา) **

Nongnaphat Rungnoei, Ph.D. (Higher Education) **

จริยา ชื่นศิริมงคล, ค.ด. (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา) ***

Jariya Chuensirimongkol, Ph.D. (Educational Research Methodology) ***

พรทิศา เฉลิมวิภาส, วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) ****

Porntiva Chaleomvipaht, M.P.H. (Public Health) ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 438 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่นในช่วง .86-.89 และความคิดเห็นต่อการรับรู้การพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่น .85 เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม 2558 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยวิธีการสอนของอาจารย์ ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม และสัมพันธภาพกับเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาตนเองของนักศึกษาได้ร้อยละ 49.30

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบจังหวัดนครปฐม

** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

*** อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชินราช

**** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ กรมการแพทย์

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ควรจัดการเรียนการสอนโดยส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกับอาจารย์ และควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การพัฒนาตนเอง นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This predictive correlational research aimed to study the correlation and predictive power between environmental factors and self-development among nursing students. The samples were 438 first to fourth years nursing students who studying at nursing colleges under Praboromarajchanok Institute during the first semester of the 2014 academic year. The research instruments were questionnaires included the demographic data, the opinion about the environment in nursing college (reliabilities were .86-.89), and self-development perception of nursing students (reliability was .85). The data collection were conducted from April to May, 2015. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation, and stepwise multiple regression.

The research results revealed that the environment factors significant positive related to self-development of nursing students consisted of teaching method, classroom atmosphere, classroom discipline, student-lecturer relationship, activity participation, classmate relationship, and physical environment ($p < .01$). Factors affecting and predicting towards self-development were teaching method, classroom discipline, student-lecturer relationship, activity participation, and classmate relationship and they were able to make a prediction of 49.30%.

This research suggested that the lecturers should use cooperative learning method in sub-group or team learning in order to promote classmate relationship and student-lecturer relationship and arrange the extra-curriculum activities that enhance student-lecturer relationship.

Keywords: Environmental factors, Self-development, Nursing student

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันการศึกษามีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีมาตรฐานการเรียนรู้ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมทั้งทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ทุกสถาบันได้จัด

การเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีผลการเรียนรู้ตามที่ต้องการ Aleandri and Refrigeri (2014) กล่าวว่า ความคาดหวังของสังคมนั้น ต้องการบุคคลที่มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถดำรงอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข แสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีศักดิ์ศรี สามารถพัฒนาตนเองและร่วมพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

การพัฒนานักศึกษา นอกจากจะเน้นการพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และทักษะทางปัญญาแล้ว ต้องมีการพัฒนาทักษะด้านจิตสังคมร่วมด้วย เนื่องจาก นักศึกษาจะต้องออกไปประกอบอาชีพ ดำเนินชีวิต สร้างครอบครัว และอยู่ในสังคมที่กว้างใหญ่ภายหลังสำเร็จ การศึกษา ซึ่งการพัฒนาทักษะด้านจิตสังคมส่วนใหญ่ เป็นผลมาจากกิจกรรมนักศึกษา ทั้งนี้ Chickering and Reisser (1993) ได้เสนอทฤษฎีจากการพัฒนานักศึกษา ทางพุทธิปัญญาและจิตสังคม ที่มีความเกี่ยวข้องกับงาน กิจกรรมนักศึกษา โดยเน้นการพัฒนาด้านความสามารถ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งการพัฒนาทางพุทธิปัญญา มุ่งพัฒนานักศึกษาจากผู้ที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ไปจนถึงขั้นที่รู้จักวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความคิด มีวิจารณ์ญาณในการรับรู้ การเชื่อ และการปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง แต่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมา วิเคราะห์ประกอบกับประสบการณ์ ความรู้ และความคิดเห็น ของตน ขณะที่การพัฒนาทางจิตสังคมมุ่งพัฒนาให้นักศึกษา ได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ เช่น พัฒนาด้านความสามารถ ร่างกาย อารมณ์ เป้าหมาย ในอาชีพ และที่สำคัญคือ การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนขึ้นมา พัฒนาตนเองไปสู่ผู้ที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง ขณะเดียวกันก็ตระหนักถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข การพัฒนานักศึกษาตามทฤษฎี ดังกล่าวประกอบด้วยแนวคิด 7 ด้าน (Seven Vectors of Development) ได้แก่ ด้านการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ร่างกาย และความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสังคม 2) ด้านการจัดการกับอารมณ์ 3) ด้านการพัฒนาความเป็น ตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน 4) ด้านการพัฒนา สัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ 5) ด้านการสร้าง เอกลักษณ์เฉพาะตน 6) ด้านการพัฒนาเป้าหมาย และ 7) ด้านการพัฒนาคุณมีคุณธรรม

การพัฒนานักศึกษาเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ หลายประการ Chickering

and Reisser (1993) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษานั้น ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม กลุ่มเพื่อน สัมพันธภาพกับอาจารย์ และการเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ในสถาบัน สอดคล้องกับที่ Astin (1993) ได้ศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษาในรูปแบบของ ปัจจัยนำเข้า-สิ่งแวดล้อม-ผลลัพธ์ (Input-Environment-Output Model: I-E-O Model) พบว่าสภาพแวดล้อม ภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน อาจารย์ การมีส่วนร่วมของนักศึกษา และวิธีการสอน มีผลต่อ การพัฒนานักศึกษา เช่นเดียวกับการศึกษาของทรรศนีย์ วราห์คำ (2554) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มี ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียน สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ

วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการ ของสังคมตามเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข มีนักศึกษา พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาจำนวนมาก แต่ยังขาดข้อมูลในการพัฒนาตนเองของนักศึกษา และ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษา จึงมี ความจำเป็นที่ต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์และ อำนาจการทำนายของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อ การพัฒนาตนเองของนักศึกษายพาสบาล ซึ่งจะประโยชน์ ต่อการวางแผนด้านวิชาการ และการจัดกิจกรรมทั้งใน และนอกหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบัน พระบรมราชชนก ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการทำนาย ของปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ บรรยายภาคในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพ กับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่มีผลต่อการพัฒนาตนเอง ของนักศึกษาวินิจฉัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

สมมติฐานการวิจัย

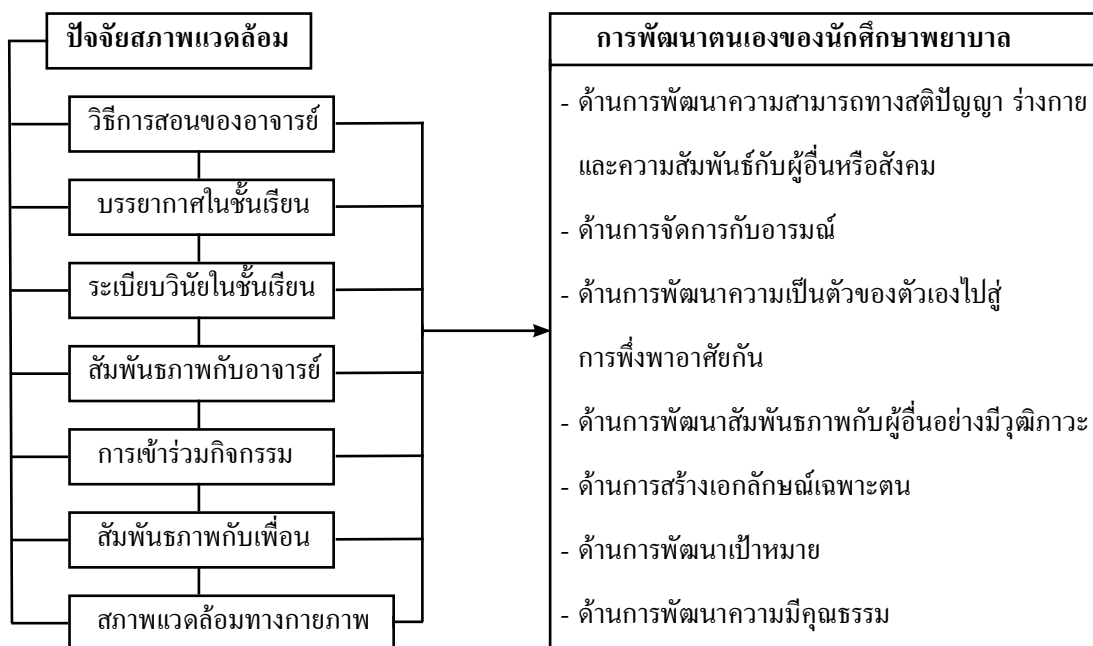
ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์

บรรยากาศในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สามารถร่วมกันทำนาย การพัฒนาตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้แนวคิดของทฤษฎี การพัฒนานิสิตนักศึกษา 7 ด้าน (Seven Vectors of Development) ของ Chickering and Reisser (1993) ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ร่างกาย และความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสังคม 2) การจัดการ กับอารมณ์ 3) การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองไปสู่ การพึ่งพาอาศัยกัน 4) การพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่น อย่างมีวุฒิภาวะ 5) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน

6) การพัฒนาเป้าหมาย และ 7) การพัฒนาความมีคุณธรรม โดย Chickering and Reisser (1993) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผล ต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษา ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม กลุ่มเพื่อน สัมพันธภาพกับอาจารย์ และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสถาบัน และจากการศึกษา ของ Astin (1993) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน อุดมศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน อาจารย์ การมีส่วนร่วม ของนักศึกษา และวิธีการสอน มีผลต่อการพัฒนาตนเอง ของนักศึกษา ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงศึกษาปัจจัยต่างๆ ได้แก่ 1) วิธีการสอนของอาจารย์ 2) บรรยากาศในชั้นเรียน 3) ระเบียบวินัยในชั้นเรียน 4) สัมพันธภาพกับอาจารย์ 5) การเข้าร่วมกิจกรรม 6) สัมพันธภาพกับเพื่อน และ 7) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สรุปเป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัยได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (predictive correlational research) โดยงานวิจัยได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบทันบุรี (เอกสารรับรอง เลขที่ 4/2558)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข รวม 29 แห่ง จำนวน 3,053 คน 4,571 คน 3,454 คน และ 3,401 คน ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้ 1) เป็นนักศึกษาเพศชาย-หญิง ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป 2) อยู่ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ไม่น้อยกว่า 6 เดือน และ 3) ยินดีและสมัครใจในการตอบแบบสอบถาม จำนวนขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power (Faul, Erdfelder, Lang & Buchner, 2007; Faul, Erdfelder, Buchner & Lang, 2009; Buchner, 2010 อ้างถึงในนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2555) โดยกำหนดขนาดอิทธิพล (effect size) เท่ากับ .03 อำนาจการทดสอบเท่ากับ .80 และระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 486 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1) จำแนกวิทยาลัยพยาบาลออกเป็น 5 เครือข่ายภาค และ 2) สุ่มตัวอย่างวิทยาลัยพยาบาล โดยวิธีการจับฉลาก เครือข่ายภาคละ 2 วิทยาลัย โดยแบ่งออกเป็นวิทยาลัยขนาดใหญ่ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป และวิทยาลัยขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 500 คน จากนั้นคำนวณจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปีตามสัดส่วนได้นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 เท่ากับ 103 คน 153 คน 116 คน และ 114 คน ตามลำดับ

เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ และชั้นปี จำนวนทั้งสิ้น 3 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายใน

วิทยาลัยพยาบาล คณะผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามของวรรณิ ชัยเฉลิมพงษ์ (2547) โดยมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทในการวิจัย ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม 7 ปัจจัย ได้แก่ 1) วิธีการสอนของอาจารย์ จำนวน 6 ข้อ 2) บรรยากาศในชั้นเรียน จำนวน 3 ข้อ 3) ระเบียบวินัยในชั้นเรียน จำนวน 3 ข้อ 4) สัมพันธภาพกับอาจารย์ จำนวน 4 ข้อ 5) การเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2 ข้อ 6) สัมพันธภาพกับเพื่อน จำนวน 5 ข้อ และ 7) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำนวน 7 ข้อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ได้แก่ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด สำหรับเกณฑ์การแปลผลคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 คะแนน) ในระดับน้อย (1.51-2.50 คะแนน) ในระดับปานกลาง (2.51-3.50 คะแนน) ในระดับมาก (3.51-4.50 คะแนน) และในระดับมากที่สุด (4.51-5.00 คะแนน) (Best & Kahn, 2006)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการรับรู้การพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล คณะผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามของกรกรช อดตวิริยะนุกาพ (2540) ที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีพัฒนานิสิตนักศึกษาของ Chickering and Reisser (1993) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ร่างกาย และความสัมพันธกับผู้อื่นหรือสังคม จำนวน 14 ข้อ 2) ด้านการจัดการกับอารมณ์ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน จำนวน 8 ข้อ 4) ด้านการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ จำนวน 10 ข้อ 5) ด้านการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน จำนวน 9 ข้อ 6) ด้านการพัฒนาเป้าหมาย จำนวน 7 ข้อ และ 7) ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม จำนวน 10 ข้อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 65 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ได้แก่ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด สำหรับเกณฑ์การแปลผลคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

(น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 คะแนน) ในระดับน้อย (1.51-2.50 คะแนน) ในระดับปานกลาง (2.51-3.50 คะแนน) ในระดับมาก (3.51-4.50 คะแนน) และในระดับมากที่สุด (4.51-5.00 คะแนน) (Best & Kahn, 2006)

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือนี้ คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ด้านกิจการนักศึกษา ด้านการสอน และด้านการประเมินผล จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้ค่า IOC อยู่ในช่วง .67-1.00 (ใช้เกณฑ์ IOC ที่ยอมรับได้ คือ ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป) จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบทันตแพทย์ ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 จำนวนชั้นปีละ 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของครอนบาช พบว่าแบบสอบถามส่วนที่ 2 จำนวน 4 ปัจจัย มีค่าความเชื่อมั่นน้อยกว่า .50 ได้แก่ บรรยากาศในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และสัมพันธภาพกับเพื่อน โดยมีค่าความเชื่อมั่น .32, .34, .22 และ .49 ตามลำดับ คณะผู้วิจัยดำเนินการแก้ไข และหาค่าความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าเท่ากับ .86, .87, .89 และ .87 ตามลำดับ [ใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ คือ ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป และค่าความสัมพันธ์ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2553; Jacobson, Anderson, & Tatham, 1988)] สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่น .85

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลแต่ละแห่ง พร้อมแนบเอกสารแสดงความยินยอมแบบสอบถาม และซองเปล่า 2 ซอง โดยส่งทางไปรษณีย์ จากนั้นประสานงานกับรองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิจัยช่วยปิดประกาศประชาสัมพันธ์เชิญนักศึกษาเป็นอาสาสมัครตอบแบบสอบถามงานวิจัยตามจำนวนที่ระบุในหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับเอกสารแสดงความยินยอมนั้น มีการชี้แจงถึงสิทธิในการถอนตัวจากการวิจัย รวมทั้งแจ้งว่าข้อมูลจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับและนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม หากนักศึกษายินดี

ตอบแบบสอบถาม ให้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมแล้วพับใส่ในซองหนึ่ง ส่วนแบบสอบถามให้เวลาตอบ 30-45 นาที เมื่อตอบเสร็จแล้วให้พับใส่ในอีกซองหนึ่งซึ่งด้านหน้ามีการปิดผนึก จากนั้นให้ส่งกลับทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน ถึงเดือนพฤษภาคม 2558

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ด้วยสถิติความถี่และร้อยละ ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยพยาบาล และข้อมูลความคิดเห็นต่อการรับรู้การพัฒนาตนเอง วิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ กับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์ด้วยสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนการหาอำนาจการทำนายของปัจจัยสภาพแวดล้อมต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ทั้งนี้ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 438 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.12

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพยาบาล พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 95.58 มีอายุ 21 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.25 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.37

2. ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษาพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อม โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, $SD = .47$) เมื่อจำแนกเป็นรายปัจจัย พบว่าปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 4.31$, $SD = .67$) รองลงมาคือ วิธีการสอนของอาจารย์ ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .48$) ส่วนปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 3.63$, $SD = .78$)

3. ความคิดเห็นต่อการรับรู้การพัฒนาตนเองของ นักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษาพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ย การพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98, SD = .42$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ ($\bar{X} = 4.19, SD = .47$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนา ความมีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.15, SD = .45$) ส่วนด้านที่มี คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาความสามารถทาง สติปัญญา ร่างกาย และความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสังคม ($\bar{X} = 3.81, SD = .49$)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อม กับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล พบว่าปัจจัย สภาพแวดล้อมทั้ง 7 ปัจจัย ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ บรรยายภาศในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพ กับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการพัฒนาตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองมากที่สุด คือ สัมพันธภาพกับอาจารย์ ($r = .582$) รองลงมาคือ สัมพันธภาพกับเพื่อน วิธีการสอนของอาจารย์ บรรยายภาศ ในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อม ทางกายภาพ ($r = .554, .528, .499, .484$ และ $.464$ ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนา ตนเองน้อยที่สุดคือ การเข้าร่วมกิจกรรม ($r = .403$) ดังแสดง ในตารางที่ 1

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อม แต่ละปัจจัย พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กันมากที่สุด คือ วิธีการสอนของอาจารย์กับบรรยายภาศ ในชั้นเรียน ($r = .599$) รองลงมาคือ บรรยายภาศในชั้นเรียน กับระเบียบวินัยในชั้นเรียน และบรรยายภาศในชั้นเรียน กับสัมพันธภาพกับอาจารย์ ($r = .577$ เท่ากัน) ส่วนปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ ระเบียบวินัยในชั้นเรียน กับการเข้าร่วมกิจกรรม ($r = .253$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อม 7 ปัจจัย กับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล
(n = 438)

ตัวแปร	วิธีการสอนของอาจารย์	บรรยากาศในชั้นเรียน	ระเบียบวินัยในชั้นเรียน	สัมพันธภาพกับอาจารย์	การเข้าร่วมกิจกรรม	สัมพันธภาพกับเพื่อน	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	การพัฒนาตนเอง
วิธีการสอนของอาจารย์	1							
บรรยากาศในชั้นเรียน	.599 **	1						
ระเบียบวินัยในชั้นเรียน	.459 **	.577 **	1					
สัมพันธภาพกับอาจารย์	.481 **	.577 **	.530 **	1				
การเข้าร่วมกิจกรรม	.335 **	.292 **	.253 **	.330 **	1			
สัมพันธภาพกับเพื่อน	.508 **	.449 **	.424 **	.485 **	.412 **	1		
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.398 **	.473 **	.553 **	.528 **	.303 **	.459 **	1	
การพัฒนาตนเอง	.528 **	.499 **	.484 **	.582 **	.403 **	.554 **	.464 **	1

** $p < .01$

5. การหาอำนาจการทำนายของปัจจัยสภาพแวดล้อมต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล พบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อม 5 ปัจจัย ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม และสัมพันธภาพกับเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาตนเองของนักศึกษาได้ร้อยละ 49.30 โดยปัจจัย

ที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษามากที่สุดคือ สัมพันธภาพกับอาจารย์ ($b = .175$) รองลงมาคือ สัมพันธภาพกับเพื่อน วิธีการสอนของอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม และระเบียบวินัยในชั้นเรียน ตามลำดับ ($b = .159, .156, .084$ และ $.075$ ตามลำดับ) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การหาอำนาจการทำนายของปัจจัยสภาพแวดล้อมต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล
(n = 438)

ปัจจัยทำนาย	b	SEb	Beta	t	p
สัมพันธภาพกับอาจารย์	.175	.028	.281	6.316	< .001
สัมพันธภาพกับเพื่อน	.159	.033	.211	4.783	< .001
วิธีการสอนของอาจารย์	.156	.037	.181	4.175	< .001
การเข้าร่วมกิจกรรม	.084	.024	.135	3.488	.001
ระเบียบวินัยในชั้นเรียน	.075	.025	.128	2.985	.003

constant = 1.395, R = .702, R² = .493, adjusted R² = .487, F = 82.986

ทั้งนี้ สามารถสร้างสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบได้ดังนี้

การพัฒนาตนเองของนักศึกษา = 1.395 + .175 สัมพันธภาพกับอาจารย์ + .159 สัมพันธภาพกับเพื่อน + .156 วิธีการสอนของอาจารย์ + .084 การเข้าร่วมกิจกรรม + .075 ระเบียบวินัยในชั้นเรียน
ส่วนสมการในรูปแบบมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$Z_{\text{การพัฒนาตนเองของนักศึกษา}} = .281 Z_{\text{สัมพันธภาพกับอาจารย์}} + .211 Z_{\text{สัมพันธภาพกับเพื่อน}} + .181 Z_{\text{วิธีการสอนของอาจารย์}} + .135 Z_{\text{การเข้าร่วมกิจกรรม}} + .128 Z_{\text{ระเบียบวินัยในชั้นเรียน}}$$

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้ง 7 ปัจจัย ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าวิธีการสอนของอาจารย์ ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์ การเข้าร่วม

กิจกรรม และสัมพันธภาพกับเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ได้ร้อยละ 49.30 โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษามากที่สุดคือ สัมพันธภาพกับอาจารย์ รองลงมาคือ สัมพันธภาพกับเพื่อน วิธีการสอนของอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม และระเบียบวินัยในชั้นเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาตนเองของนักศึกษาชั้นต่างๆ เป็นผลมาจากการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งคณะผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามปัจจัยต่างๆ ข้างต้นได้ดังนี้

สัมพันธภาพกับอาจารย์ อาจารย์พยาบาลเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของสถาบันการศึกษายพยาบาล มีหน้าที่จัดการศึกษาทางการพยาบาล ที่จะสร้างให้บัณฑิตพยาบาลเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถให้การพยาบาลได้อย่างมีมาตรฐาน มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ประเทศชาติ และวิชาชีพ ดังนั้น หากผู้เรียนมีสัมพันธภาพกับอาจารย์ก็จะทำให้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของประภัสสร ชโลธร (2559) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) เช่นเดียวกับการศึกษาของทศนา ทองภักดี (2551) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย กับบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยภาครัฐ แห่งหนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน เป็นสภาพแวดล้อมหนึ่งที่จะส่งผลให้นักศึกษามีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่ง รวดิ นามทองดี (2554) กล่าวว่าโดยธรรมชาติของนักศึกษาพยาบาล ยังเป็นวัยที่ต้องการเพื่อนและใช้เวลาอยู่กับเพื่อน ซึ่งสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนเป็นการปฏิบัติต่อกันในทางที่ดี แสดงออกโดยการพูดคุย ให้อาหารคำแนะนำ คำปรึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อย่างเปิดเผยและจริงใจ มีการยอมรับ ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล ชื่นชม ให้อกำลังใจ มีความรัก ความผูกพัน ประทับใจ ไว้วางใจ เห็นอกเห็นใจ ยอมรับ และยกย่อง สนับสนุนกลมเกลียว ให้อภัย และนำแบบอย่างที่ดี และเหมาะสมไปปฏิบัติ สอดคล้องกับการศึกษาของ กนกอร ศรีสมพันธุ์, บังอร ศิริสกุลไพศาล, ศุภาพิชญ์ โพน โบรมันน์ (2017) ที่พบว่าวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือและทำกิจกรรมร่วมกัน สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างกัน และมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น ดังเช่นในวิชาการพยาบาล มารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 มีการเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลมารดาทารกในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดปกติ มีการประยุกต์ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนในกิจกรรมการสอบสาธิตย้อนกลับ กลไกการคลอด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการหมุนทารกตามกลไกการคลอดได้ดีขึ้น อีกทั้งมีคะแนนการสอบอยู่ในระดับที่ดีขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของการคลอด และการช่วยหมุนศีรษะทารกระหว่างการฝึกปฏิบัติการพยาบาลระยะคลอดในสถานการณ์จริงได้

วิธีการสอนของอาจารย์ เป็นกระบวนการหนึ่งในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ช่วยพัฒนานักศึกษาให้มี

ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้ปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของศิริดา บุรชาติ (2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่ารูปแบบหรือวิธีการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

การเข้าร่วมกิจกรรม เป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้ นักศึกษาเกิดการพัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากกิจกรรม หมายถึง “การที่ผู้เรียนปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) หากนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมนักศึกษาที่ไม่เกี่ยวข้อง กับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกิจกรรมจะทำให้เกิด การเชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการที่ได้รับจากห้องเรียนกับ สังคมรอบข้าง ทั้งนี้ สำคัญส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ นักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) ได้เสนอแนวทางการพัฒนานักศึกษาว่าต้องส่งเสริมการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของนักศึกษา ในรูปแบบทักษะชีวิต ทักษะสังคม และสมรรถนะพื้นฐาน สอดคล้องกับการศึกษาของจินทิพย์ อุดมพันธุ์รัก, จงกวรรณ มุสิกทอง, กอบกุล เลาคิตกุล, และวรบุรณห์ เหลืองรุ่งเรือง (2553) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาตนเองของ นักศึกษาพยาบาล พบว่าพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรม นักศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับการพัฒนาตนเอง โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .410, p < .001$)

ระเบียบวินัยในชั้นเรียน การที่นักศึกษาอยู่ร่วมกัน จำนวนมากในห้องเรียน หากแต่ละคนมีการปฏิบัติสิ่งหนึ่ง สิ่งใดตามความต้องการของตนเองเป็นหลัก อาจเกิด ผลกระทบต่อตนเองหรือเพื่อนร่วมห้องเรียน การมีระเบียบ วินัยในชั้นเรียนจึงเป็นสภาพแวดล้อมหนึ่งที่ส่งผลต่อ การพัฒนาตนเองของนักศึกษา สอดคล้องกับการศึกษา ของอรณิษฐ์ แสงทองสุข (2555) ที่ศึกษาการปรับพฤติกรรม

การเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชาหนึ่ง พบว่าก่อนการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น เข้าเรียนสาย ขาดเรียนบ่อย ไม่ตั้งใจเรียน ไม่จดบันทึกเนื้อหาที่เรียน ทำให้มีคะแนนเก็บในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ (คะแนนเฉลี่ย 57) แต่หลังการปรับพฤติกรรมพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการสอบปลายภาคดีขึ้นมาก (คะแนนเฉลี่ย 75)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 อาจารย์ควรจัดการเรียนการสอนแบบเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม เช่น การเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก การเรียนการสอนแบบใช้ทีมเป็นฐาน การใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกับอาจารย์ประจำกลุ่ม

1.2 งานกิจกรรมนักศึกษาควรจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น ชมรมนักศึกษา ครอบครัวยุวชน บริการวิชาการ พุทธสุขภาพในวันมาฆบูชา กีฬาสถาบัน โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจในการดำเนินงาน

1.3 งานพัฒนาหลักสูตรและการสอนควรมอบนโยบายให้อาจารย์ประจำชั้นกำกับดูแลนักศึกษาในแต่ละชั้นปี โดยให้นักศึกษาร่วมกันกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกคนได้ปฏิบัติตาม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการจัดการกับอารมณ์ และด้านการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพ

2.2 ควรศึกษารูปแบบการสร้างสัมพันธภาพของนักศึกษากับอาจารย์ เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ร่างกาย และความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสังคม

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบสวนคดี และสถาบันพระบรมราชชนก ที่สนับสนุนทุนวิจัย และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและนักศึกษาพยาบาลอาสาสมัครวิจัยทุกคน

เอกสารอ้างอิง

กนกอร ศรีสมพันธุ์, บังอร ศิริสกุลไพศาล, และศุภาพิชญ์ โฟน โบรมันน์. (2560). การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนในกิจกรรมการสอบสาธิตย้อนกลับกลไกการคลอด. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 11(2), 138-146.

กรกช อัดตวิริยะนุภาพ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนักศึกษากับการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สืบค้น 10 มิถุนายน 2561, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>

จรินทิพย์ อุดมพันธุ์รัก, จงกลวรรณ มุสิกทอง, กอบกุล เลาหิตกุล, และวราภรณ์ เหลืองรุ่งเรือง. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล. *Journal of Nursing Science*, 28 (4 suppl.), 74-84.

ทรศณีย์ วรหัทธ. (2554). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐารามสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ทัศนาศ ทอภักดี. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2555). *สถิติชวนใช้*. กรุงเทพฯ: ไอคอนพรินต์.
- บุญใจ ศรีสถิตยัษฐา. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ยูแอตไอ อินเตอร์ มีเดีย.
- ประภัศร ชโลธร. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. *วารสารชุมชนวิจัย*, 10(2), 7-16. สืบค้น 23 มิถุนายน 2561, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/NRRU/article/view/93704/73362>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: สิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- เรวดี นามทองดี. (2554). *การคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณิ์ ชัยเฉลิมพงษ์. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงอันมีผลต่อลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรี). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริดา นุรชาติ. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 3(3), 14-20. สืบค้น 1 มิถุนายน 2561, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/npuj/article/download/44394/36729>
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาศึกษภาพนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต*. สืบค้น 1 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.km.thaicyberu.go.th/linkfile/pmqa/File/KM51/scan/02/student.pdf>
- อรณิษฐ์ แสงทองสุข. (2555). *การปรับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชา MGT311* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้น 1 ธันวาคม 2559, จาก <https://www.spu.ac.th/tlc/files/2015/06/Oranit-Saengthongsuk-2555.pdf>
- Aleandri, G., & Refrigeri, L. (2014). Lifelong education and training of teacher and development of human capital. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 136(2014), 542-548. doi: 10.1016/j.sbspro.2014.05.372. Retrieved December 1, 2016, from https://ac.els-cdn.com/S1877042814038531/1-s2.0-S1877042814038531-main.pdf?_tid=3da25abb-9ae1-45a6-8db4-7e59c26918a2&acdnat=1527131060_74f9dba3b3d645bf9173390955f344dc
- Astin, A. W. (1993). *What matters in college?*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Best, J. W., & Kahn, J. (2006). *Research in education* (10th ed.). Boston: Pearson Education Allyn & Bacon.
- Chickering, A. W., & Reisser, L. (1993). *Education and identity* (2nd ed.). San Francisco: Jossey Bass Publishers.
- Jacobson, J. F., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (1988). Evaluating instrument for use in clinical nursing research. In Frank-Stromborg, M. (Ed.). *Instrument for clinical nursing research*. pp. 1-19. Connecticut: Appleton and Lange.